

Manglende høring og aktindsigt under behandling af klagesag

Miljøstyrelsen stadfæstede en kommunes påbud om en ejendoms tilslutning til et vandværk, men med rettelse af hjemmelsgrundlaget. Udtalt, at jeg fandt det meget beklageligt, at ejeren ikke - som han havde bægæret - fik adgang til at kommentere sagen, som den forelå for Miljøstyrelsen.

(J. nr. 1988-247-11).

A klagede over Miljøstyrelsens afgørelse om, at hans ejendom skulle tilsluttes X Vandværk.

Det fremgik af sagens akter, at X Vandværk indbød til orienteringsmøde om mulighederne for, at området Byskov og Klodskov kunne blive forsynet med vandværksvand. A deltog i mødet.

Y kommunes tekniske udvalg anmodede Miljø- og Levnedsmiddelkontrollen om at udtage kontrolanalyser af drikkevandskvaliteten på en række ejendomme i området.

På A's ejendom blev drikkevandsanalysen foretaget, og analysen viste et ammoniumindhold på 1,30 mg/l.

Kommunen anmodede på grundlag af de foretagne analyser amtet om en stillingtagen i sagen.

Amtet meddelte, at bl.a. A's ejendom burde tilsluttes den fælles vandforsyning på grund af vandets konstaterede indhold af ammonium på 1,30 mg/l. Amtet bemærkede, at den højst tilladelige grænseværdi på ammoniumindhold er 0,5 mg/l, men at der kan gives dispensation indtil en værdi af 1,0 mg/l.

Teknisk udvalg meddelte A, at kommunen påtænkte at påbyde ham at sørge for hans ejendoms tilslutning til X Vandværk. Begrundelsen for beslutningen var, at drikkevandet ansås for at være sundhedsfarligt, og at der ikke antoges at være andre realistiske muligheder for at forsyne hans

FOB nr. 88.154

ejendom med drikkevand af en acceptabel kvalitet. Yderligere forelå en godkendt vandforsyningsplan, der forudsatte, at ejendommene i området blev tilsluttet vandværket. Kommunen opfordrede ham til at fremkomme med bemærkninger til sagen.

A meddelte teknisk forvaltning, at han selv ville foranledige, at der blev foretaget en analyse af drikkevandet på ejendommen. I øvrigt havde han ingen bemærkninger til sagen.

Miljø- og Levnedsmiddelkontrollen udtog endnu en prøve. Resultatet af denne prøve viste, at vandet stadig indeholdt 1,30 mg/l ammonium.

Kommunen udstedte herefter påbud i henhold til vandforsyningslovens § 62 om ejendommens tilslutning til X Vandværk. Efter tilslutningen skulle A ophøre med at bruge vand fra sin private vandforsyning til husholdningsformål m.v.

Herefter tilskrev A embedslægeinstitutionen, som meddelte, at man ikke havde afgivet vurdering af vandforsyningsforholdene på hans ejendom.

Der blev igen udtaget drikkevandsprøve på ejendommen. Analyserapportens rubrik om ammonium blev ikke udfyldt.

A klagede til Miljøstyrelsen over kommunens påbud om tilslutning af ejendommen til X Vandværk. Han gjorde bl.a. gældende, at der var mulighed for at give dispensation med hensyn til indholdet af ammonium, og at embedslægeinstitutionen ikke havde været hørt med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt drikkevandet skulle betegnes som sundhedsfarligt. I øvrigt mente A ikke, at der i vandforsyningslovens § 62 var hjemmel til at påbyde tilslutning til et bestemt vandværk.

Til slut anmodede A om, at »(han) i henhold til forvaltningslovens kapitel 4 og 5 dels gøres bekendt med kommunens kommentarer til (hans) klage og dels får lejlighed til at blive hørt, hvis Miljøstyrelsen i vurderingen af klagen inddrager andre retlige aspekter end nævnte § 62«.

Miljøstyrelsen traf afgørelse om, at kommunen med hjemmel i vandforsyningslovens § 29 kunne påbyde tilslutning til et bestemt vandværk. Styrelsen fandt ikke, at der forelå sådanne formelle mangler ved kommunens afgørelse, at den burde ophæves.

A klagede over denne afgørelse til mig. Han gjorde gældende, at der forelå flere formelle fejl ved kommunens afgørelse. Bl.a. anførte han, at når Miljøstyrelsen konstaterede, at der ikke i vandforsyningslovens § 62 var hjemmel til at påbyde tilslutning til et bestemt vandværk, måtte konsekvensen være, at kommunalbestyrelsens afgørelse blev ophævet og eventuelt en ny afgørelse truffet af kommunalbestyrelsen under anvendelse af korrekt procedure for afgørelser efter § 29. A bemærkede herved, at han indtil modtagelse af Miljøstyrelsens afgørelse havde været underlagt lovens § 62. Nu stod han uden at have været hørt og uden at have klagemulighed med en påtvinget bestemt løsning. Afgørelsen stillede ham i en økonomisk uheldig situation, idet han nu var frataget muligheden for at klare kvalitetsspørgsmålet for drikkevandet med en billigere løsning i form af et filter.

A henviste særlig til, at han i sin klage til Miljøstyrelsen havde begæret aktindsigt og høringsret efter forvaltningsloven, og bemærkede, at han stadig var ubekendt med kommunens kommentarer, og at Miljøstyrelsen ikke havde givet ham mulighed for at blive hørt.

Til spørgsmålet om ophævelse af kommunens afgørelse efter vandforsyningslovens § 62 anførte Miljøstyrelsen i udtalelsen til mig, »at man kunne have hjemvist sagen til fornyet behandling i kommunalbestyrelsen på grund af mangel på hjemmel i vandforsyningslovens § 62. Miljøstyrelsen ville i sin hjemsendelsesskrivelse have gjort opmærksom på, at kommunalbestyrelsen i medfør af vandforsyningslovens § 29 kunne komme med det samme påbud, og at drikkevandsforureningen og udbygningen af vandforsyningen i området gjorde, at det ville være hensigtsmæssigt. Miljøstyrelsen fandt, at der i sagsbehandlingen i kommunen reelt var opfyldt de krav til en afgørelse efter vandforsyningslovens § 29. På den baggrund vurderede Miljøstyrelsen, at en hjemvisning af sagen til kommunalbestyrelsen blot ville have trukket sagens afgørelse i langdrag uden at have ændret resultatet. Derfor fandt Miljøstyrelsen, at den burde stadfæste kommunalbestyrelsens afgørelse og blot henvise til den rigtige hjemmel.«

Særlig om den manglende høring i forbindelse med Miljøstyrelsens behandling af sagen hedder det i udtalelsen:

» ...

at Miljøstyrelsen ikke startede nogen ny sag, men blot stadfæstede kommunalbestyrelsens afgørelse, men med den rigtige hjemmel. Kommentarer hertil er både kommet inden kommunalbestyrelsen traf sin oprindelige

afgørelse og i forbindelse med klagen til Miljøstyrelsen, og der er ikke fremkommet nye faktiske oplysninger i sagen. Miljøstyrelsen skal i den forbindelse endvidere henvise til vandforsyningslovens § 74, stk. 2, om, at forudgående høring kan udelades, såfremt det må anses for åbenbart unødvendigt.

...«

I en skrivelse til A udtalte jeg følgende:

»Miljøstyrelsens afgørelse er truffet på grundlag af vandforsyningslovens § 29. Bestemmelsen giver i modsætning til lovens § 62 om sundhedsfarlige anlæg mulighed for at påbyde, at ejendomme skal tilsluttes et bestemt alment vandforsyningsanlæg. Betingelsen herfor er alene, at vandforsyningen »ikke (er) tilfredsstillende« og at »tilslutningen findes ønskelig ud fra en samlet vurdering af forholdene i et område eller ud fra den enkelte ejendoms forhold«.

Det kan ikke give mig anledning til bemærkninger, at Miljøstyrelsen fandt, at der i § 29 var hjemmel til at påbyde, at Deres ejendom blev tilsluttet (X) Vandværk, og i den forbindelse henviste til, at de udtagne vandprøver havde vist, at vandkvaliteten var utilfredsstillende.

Det kan heller ikke i sig selv give mig anledning til kritik, at Miljøstyrelsen valgte at stadfæste kommunalbestyrelsens afgørelse om tilslutningspligt - blot med rettelse af hjemmelsgrundlaget - fremfor at ophæve og hjemvise sagen til fornyet afgørelse i kommunalbestyrelsen.

En forudsætning for at anvende denne fremgangsmåde må imidlertid efter min opfattelse være, at De, inden Miljøstyrelsen traf afgørelse, havde tilstrækkelig lejlighed til at varetage Deres interesser i sagen, herunder - i hvert fald i den udstrækning De havde fremsat anmodning om - havde adgang til at fremsætte Deres bemærkninger til sagen, som den forelå for Miljøstyrelsen til afgørelse.

I klagen til Miljøstyrelsen, hvor De selv pegede på muligheden af, at andre retlige aspekter blev inddraget, anmodede De udtrykkeligt om i så fald at blive hørt og om i alle tilfælde at blive gjort bekendt med kommunens kommentarer til Deres klage. De henviste til forvaltningslovens kap. 4 og 5.

De fik ikke den ønskede aktindsigt og blev ikke hørt i forbindelse med Miljøstyrelsens behandling af sagen.

Jeg kan ikke godtage de grunde, Miljøstyrelsen har anført som forklaring herpå, og jeg finder det meget beklageligt, at styrelsen ikke gav Dem lejlighed til at kommentere sagen.

Efter forvaltningslovens § 11 skal sagens afgørelse udsættes, såfremt en part under sagens behandling fremsætter begæring om aktindsigt, og denne begæring skal imødekommes. Endvidere gælder efter forvaltningslovens § 21, at parten på ethvert tidspunkt af sagens behandling kan forlange, at sagens afgørelse udsættes, indtil han har afgivet en udtalelse til sagen. Der kan efter omstændighederne, bl.a. hvis der foreligger væsentlige modstående hensyn til offentlige eller private interesser, ske en fravigelse af disse bestemmelser, jf § 11, stk 2, og § 21, stk 2. Så vidt ses har Miljøstyrelsen slet ikke været opmærksom på disse bestemmelser og truffet afgørelse (om høringsspørgsmålet) på andet grundlag.

Den særlige regel i vandforsyningslovens § 74 giver i princippet blot myndighederne en underretningspligt med hensyn til partsrettighederne efter daværende offentlighedslov, nu rettigheder som findes i forvaltningsloven. Tilsvarende omfatter undtagelsesreglen i § 74, stk. 2, som Miljøstyrelsen har henvist til, alene tilfælde, hvor sådan underretning må anses for unødvendig. Den er uden selvstændig betydning i tilfælde som det foreliggende, hvor parten selv har forlangt aktindsigt og adgang til at fremkomme med en udtalelse.

Hertil kommer, at der efter min opfattelse, som følge af det ændrede retlige bedømmelsesgrundlag i klageinstansen, var en særlig anledning - og så uden at De havde begæret det - til at give Dem lejlighed til at kommentere sagen, som den forelå for Miljøstyrelsen.

Som anført finder jeg det meget beklageligt, at dette ikke skete.

Jeg har gjort Miljøstyrelsen bekendt med min opfattelse.

...«